

The Australian Esperantist

(Successor to La Suda Kruco and La Rodo)
Oficiala Organo de la Aŭstralia Esperanto Asocio.

Subscription to A.E.A. \$20
(Individual, Club & Federation)
Additional Family Member \$5
Pensioners & Full-time Students
pay a minimum of \$10.

REDAKCIO: "Esperanto", Box 2122T., G.P.O. Melbourne 3001, Australia.
Prezidanto: R. L. HARRY, AC, CBE, 8 Tennyson Crescent, Forrest, A.C.T. 2603
Sekretario: S-ino M. Ellyard, Post Office Box 48, Jamison Centre, A.C.T., 2614
Kasisto: S-ro S. Ellyard, Post Office Box 48, Jamison Centre, A.C.T., 2614.
A.E.A. Libro-Servo: S-ro T. Elliott, P.O. Box 230, Matraville, N.S.W., 2036
Korespondaj Kursoj: S-ro J. Moore, 7 Pelican Street, Emu Park, Queensland, 4702

N-ro 210 (290)

MELBOURNE

Novembro, 1983

NATIONAL LANGUAGE POLICY

SENATE COMMITTEE COMPLETES INQUIRY

On 31 October, 1983 the Chairman of the Senate Standing Committee, Senator Mal Colston (ALP, Queensland) received the President of Australian Esperanto Association, Mr. R. L. Harry, AC, CBE., who presented a supplementary statement for the Committee's inquiry into "the development and implementation of a co-ordinated language policy for Australia."

After reviewing developments since the Association's submission of June, 1982, including the Universal Congresses of Antwerp and Budapest, and the great expansion of teaching of Esperanto in China, the statement referred to events in Australia, including the invitation by the Prime Minister to UEA to hold the Universal Congress in Australia in 1988, which UEA has accepted. Details were given of the establishment of the Working Group for Esperanto, by organisations with a total membership of about 80,000.

Attached to the submission was a Course Outline prepared by Mrs. Vera Payne of Perth for a course in 1984 at the Western Australian College of Advanced Education (Mount Lawley College) together with a resource list for primary and secondary schools compiled by Mrs. Shirley Gradussov.

The submission concluded with the following summary of the views of AEA:

The Association seeks approval and adoption of the following minimum program for the promotion of the International Language Esperanto:

- (1) Acceptance by the Australian Government of the principle of language equality in international relations and value of Esperanto as a neutral language in appropriate contexts, as well as in personal communication and as a preparation for the learning of other languages,
- (2) Indication by the Australian Government that it would welcome action by the State education authorities and private schools, and would itself participate through the educational authorities in Territories, to promote wider teaching of Esperanto,
- (3) Active co-operation by Australian educational authorities in steps to make Esperanto available in 1984-86 as an elective study in at least one College in each State and the A.C.T. and Northern Territory.

(4) A modest grant (say \$20,000) to the Australian Esperanto Association to establish the stocks of books and other materials required for an initial 200 student-teachers, in accordance with the Model

Curriculum, and

(5) Expanded teaching in schools as teachers become available.

RALPH HARRY, President,
Australian Esperanto Association.

AŬSTRALIA ESPERANTISTINO GAJNIS LA PREMION "JOHN BUCHANAN"

En la jaro 1930 mortis en Londono skota kuracisto D-ro John Buchanan. Li testamentis £4000 al la Universitato de Liverpool por starigi tie Esperantan lektoran postenon.

Ĉiujare la Universitato de Liverpool aljuĝas premion de £100, por kiu povas kandidatiĝi matrikulita studento aŭ diplomito de universitato en la Brita Komunumo de Nacioj. Multaj konataj esperantistoj jam gajnis tiun premion, kiel ekzemple Marjorie Boulton en 1956 kaj William Auld en 1958. Ankaŭ D-ro C. J. Caldera el Perto gajnis la premion en

1949.

Ci-jare s-ino Ruth McGrath, la klera esperantistino de la Okcident-Aŭstralia Esperanto-Ligo, partoprenis kaj gajnis la konkurson. Ĉu estas hazardo, ke la denaska nomo de Ruth estas "Goodall", kaj vere "ĉiel-bona" ŝi estas? Si ne nur estas bonega en la kapo, sed havas ankaŭ same bonan koron. Si donacis la sumon de £100 (\$160) por plibonigi la Esperanto-Bibliotekon en la Universitato Murdoch. Kiom da esperantistoj ekzistas en la mondo, kiuj donacus \$160 por Esperanto-celoj? — H.K.

95-JARA JUBILEO

La unua Esperanto-Grupo en la mondo festos je 12-a de decembro, 1983, la 95-an datrevenon de ties fondiĝo.

En februaro, 1885, fondiĝis en Nuernberg, Germanujo, la "Mondlingva Klubo", kiu propagandis la artefaritan lingvon "Volapük" de Pastro Schleyer. En aŭgusto, 1888, Leopold Einstein ricevis la "Unuan libron" kaj la "Duan Libron" de D-ro Zamenhof. Li tuj konvinkigis, ke Esperanto estas la vera solvo de la mondlingva problemo.

Sub la influo de Einstein la "Mondlingva Klubo" forlasis "Volapükon" kaj enkondukis Esperanton. Tiamaniere fondiĝis en Nuernberg la unua E-grupo en la mondo. Krome aperis en Nuernberg, la 1-an de septembro, 1889, la unua Esperanto-gazeto de la mondo, "LA ESPERANTISTO".

La nuna prezidanto, s-ino Ester Keil Grosser, kaj la membroj de la grupo, salutis la Esperantistojn tra la tuta mondo kaj ŝojus, se okaze de ties 95-jara jubileo multaj gesamideanoj skribus al la adre-o:

E peranto-Grupo Nuernberg, e.V.
P'rrckheimerstr 11
D-8500 Nuernberg 10, Germanujo.

"MAFIA": LA KAŜITA ITALA REGISTARO

(De nia itala korespondanto Norberto Saletti)

En multaj mondpartoj, kien ain iris italaj elmigrintoj, oni aŭdas (sed ĉiam flustre) ofte la vorton "Mafia" (aŭ "Maffia", laŭ la suditala prononco de tiu ĉi vorto): sed, fakte, pri kio temas?

Laŭ pluraj homoj, temas pri kaŝita registaro, kiu imponas sian volon al honestuloj; laŭ aliaj, temas pri organizo gangstera, kiu profitas el krimoj, drogo, ĉantaĝo, ktp; laŭ aliaj ankoraŭ, temas pri organizo, kiu donas ian kvazaŭleĝan ordon en kelkaj regionoj de Italio. Kiuj el tiuj ĉi homoj pravus?

La stranga, eĉ ŝoka respondo estas: "ĉiuj"! Por kompreni tiun ĉi diron, oni devas unue pripensi la historian devenon de "Mafia", kaj antaŭ tio, kompreni ke oni erare donas la nomon "Mafia" al ĉiuj (ĉefe sud-) italaj krimorganizoj; fakte, "Mafia" estas tipe sicilia organizo, kiu disvastigis siajn tentaklojn tra la mondo pere de la elmigrintoj: ekzistas aliaj du krimorganizoj, similaj al "Mafia", sed malpli tentaklaj: Temas pri "Camorra" en la regiono de Napolo, kaj Ndrangheta en Kalabrio. La esencaj trajtoj estas pli-malpli la

samaj, sed "Mafia" havas pli mondskal-on karakteron.

Historie, "Mafia" naskiĝis ĉirkaŭ la mezo de la pasinta jarcento, dum la sendependec-militoj en la tiam neekzistanta Italio, kiel organizo protektanta la "Cafoni", malriĉajn, malklerajn kamparanojn kaj paŝtistojn, kontraŭ la subpremado de la nobeluloj, kaj ĉefe de la reĝa familio "Dorboni" (la sama kiu nuntempe regas en Hispanio). "Mafia" tiam estis helporganizo: sed, iom post iom, ĝi fariĝis povorganizo, infektante ankaŭ la plej altajn ŝtatnivelejn. La financa povo kreskis rapide: unue per kontrolado de la merkatoj, tiel ke nur homoj kiuj respektis la leĝojn de "Mafia" povis vendi siajn varojn, kaj poste per kontrolado de la vendado de alkoholaĵoj, de prostituado, de laborpostenoj, de laborkontraktoj, kaj lastatempe de drogoj. La merkato de ŝteliĵaj artaĵoj kaj de alispecaj ŝteliĵaĵoj estas unu el la bazaj financoj por "Mafia". Kiel "Mafia" devigas homojn pagi fortajn sumojn por kio ajn? Respondu mem: kion VI farus se, post via rifuzo pagi, oni forbruligas VIAN bienon (kiu estas via SOLA vivtenfonto) aŭ/kaj oni murdas VIAN filon aŭ alia(j)n parenco(j)n, kaj se vi vidus, ke la polico neniel reagas? Kaj kial (vi povas demandi) polico ne reagas? Oni devas, por respondi, distingi inter la plej superaj gradoj kaj la normalaj policanoj: dume la unuaj foje komplikas kun "Mafia", kaj tial silentigas la duajn, ĉi-lastaj foje silentas por ke oni ne murdu ilin Centoj da policanoj mortas ĉiujare, kune kun centoj da homoj, en la bataloj inter la diversaj "Familioj" de "Mafia" (temas pri veraj familioj, kiuj luktas unu kontraŭ la aliaj por havi pli da povo).

Kion diri pri la centra registaro? Ekster kia ajn politika konsidero, oni devas, bedaŭrinde, agnoski ke la ŝtato ne reagas kiel ĝi devus kaj povus al la agado de "Mafia"; onidiroj, foje pruvitaj, diras ke pluraj politikistoj ricevas ŝmirmonon el "Mafia", aŭ tiu lasta provizas voĉdonojn al ili, por ke ili poste rekompenu tion, faciligante subleĝajn aŭ kontraŭleĝajn agadojn. Oni ja povas diri, ke "Mafia" estas la dua, kaŝita, sed forta, registaro de Italio.

Sed, ĉu tio signifas, ke Italio ne plu posedas honestulojn? Tute ne, kompreneble: pluraj estas la homoj kiuj riskas sian vivon por malkovri la kaŝitajn homojn, kiuj regas super la registaro: plur-

ajn oni eltrovis, kaj la lastaj leĝoj pri la kontrolado de la financaj havaĵoj de suspektitoj (antaŭe bankaj kontoj estis absolute sekretaj) jam permesis trovi kaj enkarcerigi altnivelulojn de "Mafia". Bedaŭrinde, homoj mortis pro tio: kiel ekzemplon mi citu nur generalon Dalla Chiesa, Prefekto de Palermo, kiun oni murdis pasintjare, kune kun la edzino, ĉar li tro eltrovis: li estis la homo kiu plurfoje haltigis la agadon de "Rugaj Brigadoj", konata terorista organizo. La vojo al liberigo estas ankoraŭ longa, sed nun pluraj homoj marŝas sur ĝi. Ni esperu en bona estonto, kaj kontribuu al tio donante korektan informon al la cetera mondo.

Nu, mi volus skribi plu, sed la du homoj kun nigraj lipharoj kaj dutubaj fusiloj, kiujn mi havas malantaŭ la ŝultroj konsilas ĉesi skribi malveraĵojn se mi ne volas, ke io malagrabla okazu al mi. Bone, jen ĉio, kion mi volis diri pri "Mafia": mi esperas, ke mi povos ion diri pri iu alia temo . . .

LA DOM - PURIGISTINO THE DAILY HELP

(Frapo ĉe pordo — Knock on door)

S-ino T: Jes?

Mrs. B: (somewhat breathless) Oh, Mrs. Trent?

S-ino T: Jes.

Mrs. B: I'm Mrs. Brown. You were advertising for a cleaning lady.

S-ino T: Ho jes: envenu mi petas, en la sidĉambron. Eble taso da teo plaĉos al vi.

Mrs. B: Oh yes, a cuppa tea would be nice — it's a long climb up that 'ill.

S-ino T: Jen estas via teo. Sukero?

Mrs. B: Yes please, two lumps. I find sugar gives me energy. (breathes heavily)

S-ino T: Sed nuntempe vi aspektas iom senspira.

Mrs. B: Yes, I am a bit out of breath —but I'll be all right when I've sat a bit.

S-ino T: Eble vi ne estas sufiĉe forta por la domlaboro?

Mrs. B: Oh, don't worry, I'm really quite strong — it's just me bronchitis. Now, what will you want me to do?

S-ino T: Nu, unue mi deziras, ke vi aranĝu la litojn.

Mrs. B: Make the beds? 'ow many beds?

S-ino T: Estas tri litoj — kial?

Mrs. B: Well, three beds will take me at least an hour.

S-ino T: Kion? Unu horon por arangi tri litojn?

Mrs. B: Well, all that bendin' and tuckin' in — it's me 'cart you know.

S-ino T: Ho, ĉu vi suferas pro malsana koro?

Mrs. B: Well, me 'cart's not all that bad, but you can't be too careful can you?

S-ino T: Um . . . Nu, se mi aranĝos la litojn, ĉu vi povos purigi la memblojn?

Mrs. B: Oh yes, if you make the beds, I can clean the furniture.

S-ino T: Kaj vi purigos la tapiŝon per polvosuĉilo?

Mrs. B: Yes, I'll clean the carpets — where I can get at 'em.

S-ino T: Sed mi ne intencas, ke vi movu pezajn meblojn.

Mrs. B: But I can't move any furniture, heavy or light. It's me back, yer know.

S-ino T: Via dorso? Vi havas malsanan dorson?

Mrs. B: Oh, it don't 'urt all the time, but since me operation—

S-ino T: (rapide) Jes, jes, mi komprenas. Diru al mi, ĉu vi certas, ke vi povos fari la laboron?

Mrs. B: Oh yes, I can do the work all right,

S-ino T: (dubeme) Ĉu? . . . Nu, kiam vi finos la litĉambrojn, eble vi povos purigi ĉi tiun ĉambrojn?

Mrs. B: Clean this room when I've finished the bedrooms? Yes, of course, but — it'd take me ages!

S-ino T: Sed — kial?

Mrs. B: Well, you've got lots of vases an' things in 'ere —

S-ino T: (rezigne) Nu, se mi purigos la vazojn kaj ornamajojn—

Mrs. B: Well yes, it would be better if you cleaned the ornaments. Just think!

If I 'ad one of me giddy turns when I was 'andling one of them there vases!

S-ino T: Vi kapturniĝas?

Mrs. B: Yes, but don't worry. I don't get giddy turns very often, and a cuppa tea soon puts me right.

S-ino T: Nu, kompreneble mi donos al vi matenan teon.

Mrs. B: Oh yes, morning tea. Well, I like that about 'alf past ten . . . and two biscuits.

S-ino T: (ironie) Mi certigos, ke vi havos ilin . . . Nun, la kuirujo —

Mrs. B: Ah yes, the kitchen. What will you want me to do there?

S-ino T: Nu, unue mi volos, ke vi lavu

la pladojn.

Mrs. B: Wash the breakfast dishes?

With all that dried on egg and stuff?

Oh, I couldn't do that.

S-ino T: (sarkasme) Pro via malsana dorso, mi supozas.

Mrs. B: It's nothin, to do with me bad back. Ain't you got a dishwasher?

S-ino T: Mi bedaŭras, ke ne.

Mrs. B: You ain't? Well, I've never worked anywhere where there ain't a dish washer. I've got a delicate skin,

you know.

S-ino T: Sinojorino Brown, eble ĉi tiu laboro ne estas taŭga por vi.

Mrs. B: Too right this job don't suit me — no dish washer! — so I'll go — as soon as you give me me bus fare.

S-ino T: Volonte! Volonte! Jen ĝi estas!

Mrs. B: Ta!

S-ino T: FU!

—Verkis: Helen Stone, Manly.

● **BRIZBANO:** La kutimaj klasoj daŭras ĉiun lundnokton en la kluboj, inkluzive de du grandaj klasoj por komencantoj, kiujn gvidas Trevor Steele kaj Ray Ross. 21 anoj de la Societo partoprenis la Konferencon de la Federacio dum la semajfino 15-16-an de oktobro, kie ili prezentis dramon kaj kantojn. Margaret kaj Cliff Bailey montris lumbildojn pri aspektoj de la vizito al la Universala Kongreso en Budapeŝto.

—RAY ROSS

La Jarkunveno okazis je 31-a de oktobro kaj nova estraro por 1984 elektigis. Prez. Ray Ross; Vic-Prez: Tom O'Grady, Cliff Bailey; Sek: Cath Sullivan; Kasisto: Sybil Martin; Libro-Peranto: Lynne Farr; Biblioteko: Ruth Morrison, Annie Spencer; Redaktoroj "Babilado": Peggy Ross, Tom O'Grady; P.R.O.: Cliff Bailey; Komitatanoj: Gilbert Shonhan, Decia Shonhan, M. Spork, J. Paroz, B. Hilsdon, L. Newman.

Kun bedaŭro ni raportas, ke Trevor Steele verŝajne translokiĝos en 1984.

—R.R.

● **ST. LUCIA:** Pro morto de Prezidanto Alan Mason, frue en septembro, ni okazigis jarkunvenon je 11-a de okt.

Jen la novelektitaj estraranoj: Prez: June Cuilen; Vic-Prez: Annie Spencer; Sekretaro: Beryl Hilsdon (23 Loynes St., Wynnum, 4178); Kasisto: Ruth Philip; L broperanto: W. Greenhalgh; Komitato: Heather Jones, Bernice Patterson, Dacia Shonhan, Mary Stevenson, Ruth Morrison.

● **SIDNEJO:** Ne raportis.

● **KANBERO:** Je 5-a de septembro, Brenda Birkett parolis pri sia dusemajna vizito en Havajo, kie ŝi vizitis kvar el la ok insuloj. Sur insulo Oahu ŝi renkontis Bonnie Chambers, la konatan Esperantiston kaj radio-amatoron.

S-ro Ralph Harry prelegis pri "Internaciaj Aferoj" dum la Jubilea Kongreso de la Aŭstralia Instituto pri Internaciaj Aferoj. Li kompreneble menciis la neceson de Internacia Lingvo. Sidneja juĝisto K. Enderby akceptis inviton fariĝi patrono por la centjara Jubileo de Esperanto.

Niaj progresantoj nun legas "Kanakano el Kananam", sub la gvido de nia Prezidanto Ralph Harry.

● **MANLY:** La 15-an de oktobro membroj kunvenis por ĝuinda vespero en la hejmo de Les kaj Bess Scott. Les montris interesajn kaj sperte fotografitajn lumbildojn pri la Universala Kongreso en Budapeŝto kaj vindindaĵojn en Hungario kaj Aŭstrio.

Ni estis tre feliĉaj bonvenigi inter ni, Betty Cleminson kaj Kevin Smith. Betty ĵus hejmeniris post naŭsemajna restado en malsanulejo kaj Kevin post kvinmonata ferio en Francio.

—EUNICE GRAHAM.

● **MELBURNO:** Bonvena gasto okaze de nia kunveno de 10-a de oktobro estis S-ino Rita Agaard el Auckland, Nov-Zelando. Ŝi rakontis pri sia vojaĝo al Brazilo por partopreni la Universalan Kongreson en Brasilia en 1981.

Jan Makowski, 24/10., parolis pri la malfaciloj rilate la kompiladon de fremdlingvaj vortaroj kaj klarigis pri la "Romaji"-lingva anstataŭaĵo por japanaj ideografoj, montrante dikojn japanan-anglan vortaron.

Je 31/10 s-roj Zbigniew kaj Tadeusz Wybraniec, du polaj rifuĝintoj, parolis pri kelkaj spertoj en Pollando kaj Aŭstrio prelude al enmigrado al Aŭstralio.

Gratulon al Gerald kaj Ruth Tumman pro ankoraŭ unu arte aranĝita kaj informa stando pri Esperanto, kiu prezentiĝis en la kadro de pli granda, egale in-

forma ekspozicio pri UNO-Asocio inter 24-a kaj 28-a oktobro en "Royal Arcade", Melbourne. Ges-roj Tumman ankaŭ deĵoris laŭvice por respondi al demandoj pri ambaŭ por-pacaj organizadoj.

● **ADELAJDO:** Je 17-a de oktobro Neill Hart legis tradukitan ŝercon kaj Jo Mountwinter prelegis pri "Pacifismo". Je 7-a de novembro S-ino Felby legis leteron de la Eastleigh E-Grupo (Anglujo), kun kiu ni ĝemeligiĝis. Sekvis vigla diskuto pri prepozicioj en Esperanto kaj angla. — R. FELBY

● **PERTO** 28/9 D-ro Einihovici legis interesajn el "Heroldo" kaj raportis pri bulgara kongreso. Kun bedaŭro ni aŭdis, ke nia sekretario Chris Dean suferis koratakon kaj estas en hospitalo.

Je 12/10 Jack Hawks, kiu ĵus revenis de longa vagado tra Aŭstralio raportis pri siaj spertoj. Li promesis montri diapozitivojn en venonta kunveno.

LA APUDMARA RENKONTIĜO EN MANLY

15-21 Jan., 1984

Pro nuligo de mendo nun haveblas unu du-lita ĉambro ĉe la ter-etaĝo en Manly "Peoples' Palace". La kosto por ĉiu persono estas \$11 ĉiunokto, inkl. de kuirita matenmanĝo. Mendu letere (kun poŝtmarko) al Box 415, P.O. Manly, 2095 aŭ telefonon Marjorie Duncan (02) 977-5163.

Vizitantoj: Tokio 2; Okc. Aŭstr. 7; Kvinsl. 6; ACT 2; Vik. 1; NSK 9; Entute 27. — M.D.

EL LA FEDERACIOJ

● **KVINSLANDO:** La dua konferenco, 1983, okazis ĉe Beaudesert, la 15-16-an de oktobro. Ceestis 22 anoj. 21 el la Brizbana kaj "St. Lucia" Grupoj. Estis plezuro samtempe bonvenigi Joyce Turner el Rockhampton, kiu kune kun Margaret kaj Cliff Bailey revenis antaŭ nelonge de la UEA-kongreso en Budapeŝto.

La loka gazeto antaŭe raportis pri la Konferenco, sed bedaŭrinde la loĝantaro ne tro interesiĝis pri la afero. Tamen anoj spertis tre interesan kaj fruktodonan semajnfinojn. Sabate, je la dua, okazis la Generala Kunveno, kie klubanoj raportis pri klubaferoj, aŭ rekte per parolo, aŭ nerekte per letero. La Kasista Raporto montris kontentigan staton. Aligintaj grupoj estas kvin kaj individuaj membroj 81.

La ĉefa ero dum la kunveno estis

diskuto pri la Korporaciigo de la Federacio. gvidita de Gilbert Shonham. Fine, la rezolucio estis adoptita unuanime, ke peto al la Fako de Justeco estu almetita pri Korporaciigo en 1984. La Grupo ĉe St. Lucia jam aranĝis venontan konferencon, en marto 1984; oni decidis, ke la Estraro arangu alian en septembro. ĉe Gatton, en la Valo Lockyear. Cliff Bailey raportis pri la Korespond-Kursoj por Skoltoj; ĉirkaŭ 20 ankoraŭ daŭras, dum kelkaj jam finis kaj aliĝis al la ALA Korespond-Kursoj. La Federacio aldonis \$100 al la Esperanto-doma Fonduso.

La Prezidanto Ray Ross raportis pri la sufiĉe kontentiga jaro 1983, kaj dankis al ĉiuj kiuj subtenis kaj kontribuis al la plensukcesa jaro. Dank' al donacoj faritaj de Margaret kaj Cliff Bailey, kaj Kristnaska Kuko donacia de Kay Anderson, plus enspezoj de la 'Alportu kaj Aĉetu' Budo, finance la semajnfino montris tre kontentigan rezulton. Specialajn dankojn oni ŝuldas al la Sek-ino Decia Shonham kaj al la Kasistino. Nan McGuckin.

Dum la Jarkunveno oni elektis la estraron por 1984 jene: Prez: Ray Ross, Vic-Prez: Tom O'Grady; Sek-o: Decia Shonham; Kas-o: Nan McGuckin; PRO: Peggy Ross.

Sabate, je la 7-a p.m., okazis la kuinta vespermanĝo, kaj poste la distra programo per dramo, kantoj kaj lumbildoj. Dimanĉmatene anoj vizitis al Historia Muzeo de Beadesert: unika Preĝejo, en Tamrookum, dediĉita al la memoro de D. M. Collins. kunfondinto de Nacia Park-Movado en Aŭstralio; al miriga Sport-feria Kunveno Kooralbyn. Post reveno al Beadesert kaj lunĉo ĉiuj hejmeniris. —RAY ROSS

24- AŬSTRALIA

ESPERANTO KONGRESO

7-15 Jan., 1984 — Canberra, ACT

La kongreso okazos en "Bruce College", de la Aŭstralia Nacia (Universitato). Ĉiuj kongresanoj povos loĝi en komfortaj ĉambroj en la Kolegio, Kosto por unuilta ĉambro kaj ĉiuj manĝoj estos proks. \$27 tage. Dulita ĉambro kun manĝoj estos \$20 tage por unu persono.

Kongres-Kotizo: \$25 Pensiuloj, Studentoj \$20.

Sendu vian kongres-kotizon al S-ino M. Ellyard, P.O. Box 48, Jamison Centre, ACT, 2614. Se vi deziras loĝi en la Kolegio, aldonu \$10 kiel depono,

Skribu ĉekon por "Australian Esperanto Congress" kaj aldonu 12 cendojn por bankkosto. Via nomo aperos en "AE", sed se vi deziras ricevi oficialan kvitancon, aldonu afrankitan koverton.

7-a Listo de Aliĝintoj:

- 93. S-ino Kay Anderson, Brizbano
- 94. S-ro Rober Springer, Bathurst, NSK
- 95. F-ino Lesley Casey, Bathurst
- 96. S-ino Una Casey, Bathurst
- 97. S-ino Berilo Loh, Manly
- 98. S-ino Edna Giles, Manly
- 99. S-ino Magda Rosza, Orange, NSK

Laŭstata distribuo: N.S.K. 40, Viktorio 20, Kvinlando 17, Okcidenta Aŭstralio 8, A.C.T. 6, Suda Aŭstralio 3, Japanio 2, Norda Teritorio 1, Tasmanio 1, Anglujo 1.

La Bankedo, kin okazos merkredon en la Kolegio mem, kostos \$10 por enloĝantoj kaj \$15 por aliaj.

DRAMO-KONKURSO: Membroj de la Esperanto-Ligo en Perto prezentos teatraĵon, "La edzino kaj ĉevalino". La Brizbana Esperanto-Societo ludos teatraĵon, "Kiu mortigis S-ron Rubekolo", verkita de Gaye Phillips La Dramo-grupo en Manly estas petata sendi la titolon de sia dramo al Herbert Koppel, 41 Byfield St, Reservoir, Vic, 3073

Jim DIMO organizas diskutadon pri Propagando, Varbado kaj Disvastigo de Esperanto. Por helpi lian plin efikan planadon, bonvole sendu viajn proponojn kaj spertojn baldaŭ al J. Dimo, 9 Rocky Gully Rd., Coominya, Q'ld., 4305.

NEKROLOGOJ

● **ILJA GRAHOVAC:** Mortis en Sidnejo je 27-a de aŭgusto, 1983, S-ano Ilja Grahovac, 72-jara., pro koratako. Li eklernis Esperanton en Beograd, Jugoslavio, de kie li elmigris en majo 1957. Li ekloĝis en Melburno kaj estis membro de la Melburna Esperanto-Societo. Li translokiĝis al Sidnejo en 1970 kaj partoprenis en la tiea movado. Kvankam lastatempe pensiulo, li ĉiam malavare subtenis nian movadon.

Al lia frato Nikola kaj ties familio, ni esprimas sincerajn kondolencojn.

● **ROBERT (BOB) REED,** bone konata al regulaj kongresanoj, mortis en Melburno je 11-a de oktobro, 1983, post subita malsaniĝo kaj urĝa operacio. Li lernis Esperanton en Bristol (Anglujo), de kie li migris al Aŭstralio. Li estis kun-

fondinto de la Oakleigh Esperanto-Grupo en 1965 kaj plurjara sekretario. Lastatempe li estis ankaŭ Vic-Prezidanto de la Esperanto-Federacio de Viktorio, kies komitat-kunsidon li prezidis nur 4 tagojn antaŭ sia morto.

Al lia edzino Eva kaj la familio ni esprimas plej korajn kondolencojn.

LA "A.E."
SUBTEN — FONDUSSO
1982/83

Antaŭe raportita	.....	\$863
D-ro Kevin Smith, Manly	.....	5
		<hr/>
		\$868

The Australian Esperanto Association is an independent organization which does NOT receive any Government Subsidies or donations from any source whatsoever

Our strength comes from our faithful members only. Please support the "Australian Esperantist" Support Fund.

La Akademio de Esperanto elektis novan Estraron. Prezidanto: D-ro A. Albault, Francio; Vic-Prezidanto: D-ro P. Neergard, Danlando; Sekretario: D-ro W. Bormann, Germanio.

RECENZOOJ

SUR LA BORDO. Traduko far Kenneth G. Linton de "On the Beach" (Nevil Shute) eld. Aŭstralia Esperanto-Asocio, Sidnejo, 1983, 254 p. \$10 en Aŭstraliao.

Fine en Esperanto aperis la furora majstroverko de Nevil Shute (ŝut) pri la lastaj semajnoj de la homaro sur nia planedo detruata de atoma radiado.

Estas taŭge, ke ĝin tradukis Eserantisto en Melburno kie, en la libro, vivas kaj fine mortas la personoj rolantaj. Multaj Esperantistoj jam konatiĝis per la filmo kun Petro kaj Maria, Mojra kaj Dwight (dwaĵt), grupo kies psikologia evoluo fronte al certa morto estas juvelo de la tutmonda literaturo. Ken Linton senteme kaj ofte brile tradukis la nefacilan tekston, en kiu troviĝas multaj mararmejaj terminoj kaj iom da aŭstralia jargono. La traduko certe egalas plurajn tradukojn en naciaj lingvoj. Estas glosaro de vortoj ne troveblaj en Plena Vortaro.

Estas taŭge, ankaŭ, ke "Sur la Bordo" eliras al la mondo nun, en 1983, kiam la

homaro sentas sin minacata de nuklea detruo. Ĉiu mondevitano nepre devas legi aŭ relegi ĉi tiun profetan libron, por rememori tion, kio povas okazi en milito kun nukleaj armiloj, se la ŝtatoj ne akceptus pli limigitan suverenecon kaj transdonus al internacia komunumo sufiĉe da potenco por subteni internacian juron. Mi substrekas tiun rilaton inter la plago de Hiroŝima kaj la malmarmado en mia enkonduko al la libro.

"Sur la Bordo" estas la unua libro en Esperanto tute verkita, tradukita, presita kaj eldonita en Aŭstraliao. Grava faktoro en la eldono estas la sindonema laboro de Tom Elliott de Sidnejo, kiu dum multaj jaroj kompetente prizorgis la Libroservon de A.E.A. Tom mem enigis la tutan tekston kaj ĉiujn korektojn en la komputilon kaj instrukiis ĝin pri la provaj kaj finaj tajpadoj. La preslitoj ne estas tiel elegantaj kiel ni dezirus, kaj ni devis akcepti tildojn anstataŭ brevoj, kaj manskribitajn cirkumfleksojn sur la majuskloj. Sed per tio la Asocio ŝparis la koston de komposto, kaj tial povas vendi multe pli malkare.

La eldonon ankaŭ faciligis la financaj rimedoj de la Fonduso Matasin, starigita dank'al heredajo de la familio de John Matasin. Aliaj membroj de A.E.A. helpis per mondonacoj kaj seninterzaj pruntoj. La Fonduso estas tute senprofta kaj la enspezoj el vendado de "Sur la Bordo" ebligas eldonon de aliaj originalaj kaj tradukitaj libroj, inkluzive la Aŭstralian Antologion.

La Asocio dankas al A. P. Watt Ltd. de Londono, kiuj kontraŭ modesta honorario permesis, kiel perantoj de la heredantoj de Shute (Nevil S. Norway), eldonon de la Esperanta traduko. Ni dankas ankaŭ al Faber kaj Faber Ltd., kiuj permesis senpage preson de la versoj de T. S. Eliot kun mia traduko, kontrolita de Marjorie Boulton. Ties finaj vortoj: "Ne kun Eksplozo sed kun Plor-eto" (Not with a Bang but a Whimper) aperas sur la okul frapanta kovrilo, deŝegnita de Melburna artisto.

Kiel Prezidanto de A.E.A. mi fieras, ke ni povis eldoni ĉi tiun gravan romanon. Mi esperas, ke ĝi estos legata ĉie en la mondo. Ĉar ĝia temo certe estas kaj aktuala kaj urĝa.

—RALPH HARRY.

KANTO DE JUNECO, verkita de Yang Mo, Esperantigita de Yang Yongsen, eldonejo E.P.C., \$3.60 plus afranko, ĉe AEA Libro-Servo.

Legante la unuajn ĉapitrojn oni emas supozi, ke la historio estas ferakonto pri belega virgulino kaj malica duonpatrino. Sursceniĝas malbona bienulo, do, jam melodramo. En la okcidenta literaturo oni ne altetaksas tiajn, sed feliĉe, post kiam la heroino renkontas helpeman studenton sur la strando, la roluloj iĝas pli realaj, vivantaj homoj anstataŭ kvazaŭaj kartonaj eltondajoj. La duonpatrino komencas mildiĝi, kvankam nur por persvadi la virgulinon edziniĝi kun riĉa potenculo. La malbonulo iĝas edukisto kaj filantropo, bakalaŭro kaj rektoro de universitato. La heroino fuĝas el marborda vilaĝo post la japana invado de la norda-orientaj provincoj en 1931, kaj atingas Pekinon, kie ŝi "edziniĝas" kun la helpema studento.

La paro partoprenas la studentan vivon, similan al tiu de studentoj en ĉiuj landoj. En amikaj rondoj foje troviĝas marksistoj, ankoraŭ ne maoistoj, kaj komunisto donas al ŝi verkojn de Tolstoj, Gorki, Marx, Engels kaj Mao Zedong. Mi ne klarigos la tutan intrigon, tio ne estas la devo de la recenzisto; mi aldonas nur, ke la heroino partoprenas la agadon de la komunista partio kaj kune kun aliaj aktivuloj estas persekutata de la "Kuomintang". La rakonto estas facile legebla, kaj la stilo sufiĉe flua, la lingvo preskaŭ senerara, kvankam la tradukinto

tro amas kelkajn kliŝaĵojn, ekz-e ĉiu rideto estas "amara", neniu "rigardas" ion ajn, sed ĉiam "najlas la rigardon", la malculoj daŭre "karesas la lipharojn", l.t.p.

Kelkaj strangaĵoj sendube devenas de la malsimileco inter kulturoj: ĉiu ion estas "eta", sed ĉiu viro estas "maljuna", eĉ dudekjaruloj. La esprimo "unuspire" kredeble signifas "rapide" en iu ĉina d'alekto. La vorton "braŭningo" mi ne trovis en vortaroj, kredeble temas pri pafilo "Browning". Ĉu "internacia vorto"?

La verkistino komentas, ke viro "portis ledajn ŝuojn", kvazaŭ signifon, ke li estas "malbonulo". Foje "parolis viro kiu havis longajn harojn de dekadencisto" (pli bone "dekadenculo")

Mapo komence de la libro tre utilas; nermalhavebla estas "Listo de la personaro", kie oni trovas "Wang", "Xu", kaj "Li", ĉiun kvarfoje. Mi konsentas, ke en nia lando oni trovas sufiĉe da "Smith", "Brown", kaj "Jones", sed ĉu angla verkisto aŭdacus skribi rakonton pri po kvar personoj nomitaj "Smith", "Brown", kaj "Jones", kiuj ne estis parencaj?

Mi ne legis la rakonton "unuspire", sed dum du tagnoktoj mi ĝuis travivaĵon en la mondo de la ĉinaj studentoj.

—R. G. ROBERTSON.

FAREWELL TO WHO'S WHO

Nothing lasts forever! I must end this series.

Writing them has been a delight, especially since, in so many instances, I haven't written them at all, but have merely sent in, with very few amendments, what the biographers have written for me. What interesting talented characters we have in the Esperanto movement!

I take this occasion to thank all those who have allowed themselves to be used as "literary sacrifices". You've been so gracious in sharing your secrets with me, even giving your ages, which, please note, I have NOT published.

My thanks also to those who have so kindly encouraged me so much so often.

Everybody is a somebody. I would have liked to have included YOU, but I know that you know that I couldn't include all those worthy of mention.

Next issue will contain the final re-

port. At the Editor's insistence it will be about me. At my insistence, it will be written by me.

—ARTHUR COCKING

EL POPOLA ĈINIO

Rabatoj por frua abono:

La 1984-a abonvarba kampanjo de "El Popola Ĉinio" jam komenciĝas. Ek da la 1-a de nov. 1983 ĝis 29-a de feb., 1984, vi povas profiti 20%-an rabaton el la abontarifoj.

Ne perdu la ŝancon kaj abonu kaj varbe abonigu parencojn kaj amikojn. Se vi unufoje sukcesos varbi 4 abonantojn vi ricevos ĉinstilan memoraĵon kiel donacon.

Abontarifoj: 1 jaro \$7.00 rabatita prezo \$5.60 2 jaroj \$11.00 rabatita prezo \$8.80; 3 jaroj \$15.00 rabatita prezo \$12.00.

Abonu ĉe K. G. Linton, 4/2 Lyons St. Glenhuntingly, Vic 3163.